

ARVIOT

Kauhun tunne räjähtelee Autuus-oopperassa

KULTTUURI 18.8.2015 2:00

Hannu-Ilari Lampila HELSINGIN SANOMAT

Arvio: ooppera

Helsingin juhlatuokot. Ooppera Autuus Musiikkitalon Sonore-salissa. Antti Auvinen, sävellys, Harry Salmenniemi, libretto, Teemu Mäki, ohjaus, Nils Schweckendiek, musiikinjohto, Jukka Kolimaa, valosuunnittelu. Mirjam Solomon, sopraano, Jarno Lehtola, tenori, Sampo Haapaniemi, baritoni, Helsingin kamarikuoro ja defunensemble.

Antti Auvisen ooppera *Autuus* käsittelee väkivaltaa, vaikkei sitä nimestä voi päätellä.

Taustalla on tositapahtuma Kangaslammilta, Etelä-Savosta keväältä 1881.

Uskonnollisen vision harhauttama iisalmelainen kappalainen **Oskar Hofström** matkusti veljensä, kappalaisen **Arndt Hofströmin** luo Kangaslammille ja nuiji tämän hengiltä. Näyssä henki oli ilmoittanut Oskarille, ettei "rakas veli Arndt tulisi autuaaksi, joll'ei hän heti kuolisi".

Luojan kiitos etteivät säveltäjä ja libretisti tehneet tarinasta oopperamusiikin perinteistä ilmaisukieltä käyttävää juonioopperaa. *Autuus* on kertovan musiikin konventioista täysin vapaa, aito nykyooppera, jossa kaikki käytetyt parametrit, osaelementit, musiikki, teksti, näyttämötoteutus, video, solistit, kuoro ja soitinyhtye ovat keskenään samanarvoisia.

Kompleksinen multimediateos voisi jäädä teoreettiseksi rakennelmaksi, jonka eri tasojen hahmottaminen voisi olla yleisölle hankalaa. Auvisen musiikissa on kuitenkin niin hurjaa monisykkeistä rytmistä räjähdysvoimaa, että se synnyttää vangitsevan psykoottisen tilan Sonore-saliin.

Kirkuvasti, huutavasti ja murisevasti jyskyttävä psykomusiikki ei räjähdä käsiin, sillä Auvinen on organisoinut ja jäsennellyt polyrytmisen raivon ja kauhun taiturillisen tarkasti. Solisteilla, kuorolla ja soitinyhteellä on omat maaniset rytmiset pakkomielteensä, kuiskeensa ja purkauksensa, jotka saavat joka näytöksessä oman yhdistävän peruskarakterinsä. Kapellimestari **Nils Schweckendiek** hallitsee riehuvan ja kiehuvan menon iskevän kirkkaasti.

Tekijöiden tarkoituksena on yrittää ymmärtää väkivaltaa ruokkivia psyykkisiä ja yhteiskunnallisia tekijöitä. **Teemu Mäen** taidokkaasti pelkistämä näyttämötoteutus on vertauskuvallinen psykodraama, jossa väkivalta näkyy vain viitteellisesti.

Murhakohtaus on lähinnä veljellinen painimatsi, jossa Oskar ja Arndt vääntelevät toisiaan yläruumiit paljaina nykyaikaisiin urheiluhousuihin sonnustautuneena. Veljekset ikään kuin sulautuvat toisiinsa.

Tappamalla Arndtin Oskar itse asiassa tappaa itsensä, oman varjonsa, pimeän puolensa, josta haluaa päästä eroon saavuttaakseen oman autuutensa.

Itse seurasin vain toisella silmällä pappisveljesten jaakobinpainia, sillä samaan aikaan kriminaalipsykiatri **Hannu Lauerma** antoi videolla erittäin kiinnostavaa tietoa väkivallasta yleensä ja erityisesti psykoottisesta väkivallasta.

Vaikkei *Autuus* ole perinteinen ooppera, se liittyy 1600-luvulla alkaneeseen musiikillisten hulluskohtausten pitkään sarjaan.

Barokin hulluusmusiikissa säveltäjät saivat käyttää vapaasti groteskeja, rumia ja villejä, kaikkia sääntöjä rikkovia keinoja, mikä stimuloi valtavasti heidän mielikuvitustaan. Yleisö sai kokea kutkuttavia kammonväreitä.

Luetuimmat

- Blogi:** Reippaan tytön syndrooma: Pärjäävän rinnassa sykkii yksinäinen sydän
- Uutta tietoa kadonneesta tšekkinaisesta: jäi pois bussista Nuuksionpäässä
- Miksi kuva kuolleesta pakolaislapsesta saa yhden auttamaan mutta toisen kääntämään selkensä? Vastaus voi löytyä lapsuudesta ▶
- Ajantasainen tilanne: Näin perjantain mielenosoitus vaikuttaa liikenteeseen, kouluihin ja arkielämään ▶
- Helsingin yliopisto aikoo vähentää jopa 1 200 työntekijää – Pardia: Yt-aalto uhkaa levitä muihinkin yliopistoihin
- Nyt.fi:** Game of Thrones -näyttelijä paljasti ehkä haastattelussa hahmonsa kohtalon
- HSTV:** Toimittaja etsi kaupungin kalleimmat nappikuulokkeet
- Poliisin neuvo autoilijoille: Älä aja Helsingin keskustaan perjantaina

[Lisää luetuimpia uutisia](#)

Uusimmat

- 11:50 Tanssin talon sijoittamista Metropolia-rakennukseen ei enää selvitetä – työryhmä keskittyy Kaapelitehtaaseen
- 11:48 Akava saisi Sipilälle vastaehdotuksen keskiviikoksi, STTK:lla

Teemu Mäki on tehnyt eri näytöksistä hidashiikkeisiä, maalauksenomaisia fyysisiä kuvia. Video vahvistaa korvan ja silmän yhteisvaikutusta. Naamanväännöt ja mielenhäiriöt näkyvät ennen kaikkea videolla ja kuuluvat samalla elektronisesti vääristetyssä äänenmuokkauksessa.

Video korostaa samalla tuskaisia ruumiinääniä, biosignaaleja, kuten raskasta hengitystä ja korahduksia.

Videolla näkyvät myös libretisti **Harry Salmenniemen** runolliset nelisäkeet, jotka ovat ajatuksia herättävää ja rauhoittavaa vastapainoa Auvisen musiikin fantastiselle psykokaualle.

Aiheet

[ARVIOT](#)[HELSINGIN JUHLAVIIKOT](#)[OOPPERA](#)

Luitko jo nämä?

Mielipide: En hae työtä enkä ota tarjottua työtä vastaan – minut ja kaltaiseni pelastaisi perustulo

Matematiikan opetus uudistuu – testaa HS:n pistokokeella, pärjäisitkö vielä alakoulun laskutehtävissä

Koiraa uhkasi jäätyminen lentokoneen ruumassa – eläinrakas kapteeni teki välilaskun kustannuksista piittaamatta

kestäisi kauemmin

11:45 Uutta tietoa kadonneesta tšekkinaisesta: jäi pois bussista Nuuksionpäässä

11:40 Yhdeksänvuotias kuoli suojaieonnettomuudessa Ylöjärvellä – poliisi epäilee autoilijan ajaneen ylinopeutta

11:39 Helsingin yliopisto aikoo vähentää jopa 1 200 työntekijää – Pardia: Yt-aalto uhkaa levitä muihinkin yliopistoihin

11:36 Työterveyslaitos: Pitkät työpäivät lisäävät alkoholinkäyttöä

11:34 **Nyt.fi:** Game of Thrones -näyttelijä paljasti ehkä haastattelussa hahmonsa kohtalon

11:29 Pyöräilijään Meilahdessa törmännyt autoilija saa syytteen taposta [▶](#)

[Kaikki uutiset 24 viime tunnin ajalta](#)

[oikotie.fi](#) TYÖPAIKAT

Yksikönpäällikkö, Vantaalle
Corbel Oy

Myyntimies
Polar Staff OY

EY Experience Trainee Program – Strategy ...
EY

Rakennesuunnittelijoita
Sweco Rakennetekniikka Oy

Kokenut rakennesuunnittelija/projektipäällik...
Sweco Rakennetekniikka Oy

Experienced Front-end Developer
Paf

Betonirakenteiden oraakkeli (kokenut raken...
Sweco Rakennetekniikka Oy

Resurssikoordinaattori
Fortum